Kristianstads kommun

www.kristianstad.se

Vattentjänstplan

Innehållsförteckning

Vattentjänstplan 1

Inledning 3

- Syfte 3
- Process 3
- Avgränsning 4
- Undersökning av betydande miljöpåverkan 4

Definitioner 4

Framtagna och planerade dokument 5

Kommunalt VA 6

- Dricksvatten 6
  - Vattenverk 6
  - Ledningsnät för dricksvatten 6
  - Nödvattenplan 6
  - Brandvatten 7
- Spillvatten 7
  - Reningsverk 7
  - Ledningsnät 7
- Dagvatten 7
  - Dagvattenpolicy 7
  - Ledningsnät 7
  - Anläggningar 7

VA-utbyggnad 8

- Vattenskyddsområden 8
- Översiktsplan och landsbygdsstrategi 8
- Naturvårdsplan 9

Skyfall 9

- Definition av skyfall och avgränsningar 10
- Resultat och åtgärder utifrån resultat från skyfallsanalys 10
- Åtgärdsbehov 10

Bilagor 12

Källor 12

Bilaga 1. Undersökning om betydande miljöpåverkan 13

- Strategisk miljöbedömning 13
  - Steg 1 och 2 13
  - Steg 3 14
  - Steg 4 14
  - Steg 5 15
  - Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas 16
  - Motivering för betydande miljöpåverkan 19

Inledning

I maj 2017 beslutade regeringen att ge en särskild utredare i uppdrag att se över kommunernas skyldighet att ordna vattentjänster enligt 6§ lagen om allmänna vattentjänster (LAV) (2006:412). Syftet var att skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara vatten- och avloppslösningar, samt att öka allmänhetens insyn och möjlighet till deltagande och påverkan vid den kommunala planeringen av hur behovet av allmänna vattentjänster i kommunen ska tillgodoses. Utredningen resulterade i beslut i juni 2022 om ändringar av LAV. En förändring är att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan som ska vara färdigställd under 2023. Vattentjänstplanen ska beslutas av kommunfullmäktige och dess aktualitet ska prövas av kommunfullmäktige minst en gång per mandatperiod. Planen är inte bindande. Ändringarna i lagen om allmänna vattentjänster trädde i kraft den 1 januari 2023.

Vattentjänstplanen avgränsas till de områden inom kommunen som idag omfattas eller kan komma att omfattas av verksamhetsområden i enlighet med LAV. Vattentjänstplanen är en uppsamlande plan som grundar sig på existerande strategier och planer. Därtill tillkommer en övergripande skyfallsanalys av allmänna VA-anläggningar. Den slutliga omfattningen av bilagor, kartunderlag och dess detaljeringsgrad kan begränsas av förekommande sekretessbehov.

Syfte

Vattentjänstplanens syfte är att vara ett underlag för kommunens långsiktiga planering samt visa kommuninvånarna hur kommunen ska tillgodose kommuninvånarnas behov av allmänna vattentjänster. Vattentjänstplanen ska även innehålla en skyfallsbedömning av hur VA-anläggningarna påverkas vid skyfall samt förslag på åtgärder.

Process

Vattentjänstplanen ska under hösten 2023 beslutas av Tekniska nämnden. Därefter ska planen ställas ut under minst 4 veckor. Efter utställningstiden ska utlåtanden om planen bemötas. Som sista steg ska planen antas i kommunfullmäktige och först efter dess antagande där kommer planen att börja användas.

Vattentjänstplanen beslutades 2024-09-10 i kommunfullmäktige.

Avgränsning

I §6 i LAV står det att vattentjänstplanen ska innehålla

- Kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses, och
- Kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning till följd av skyfall

Den första punkten från §6 LAV som rör kommunens långsiktiga planering för allmänna vattentjänster kommer endast kortfattat sammanfattas i detta dokument. Detta då det finns en VA-strategi som berör detta och togs av kommunfullmäktige i början av 2023. Med tanke på att det dokumentet är taget under detta år så kommer denna plan endast referera till det. Innehållet i dessa två dokument kommer eventuellt omarbetas inför kommande revideringar.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

I samband med att Vattentjänstplanen tas fram ska det undersökas om planen kan medföra en betydande miljöpåverkan och om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning göras. Bedömningen, som finns att läsa i bilaga 1, har gjorts från en övergripande nivå. Det innebär att en avgränsning har gjorts om att inte enskilda åtgärder kommer att utredas utan dessa utreds genom separata miljöbedömningar i de enskilda fallen när det blir aktuellt.

Definitioner

Nedan definieras vanligt förekommande begrepp relaterade till vatten och avlopp

Tabell 1 Definitioner Vatten och avlopp

Definition	
Avloppsvatten	Spillvatten och dagvatten
Dagvatten	Regnvatten, smältvatten och dräneringsvatten
Dagvattenledning	Ledning avsedd att avleda dagvatten
Dricksvatten	Vatten av dricksvattenkvalitet
Spillvatten	Vatten från hushåll (toalett, dusch, tvätt, disk med mera) och industrier
Spillvattenledning	Ledning avsedd för att avleda spillvatten
Vattenledning	Ledning avsedd för dricksvatten

Framtagna och planerade dokument

Inom kommunen finns ett antal dokument som utgör grunden för vattentjänstplanen. En översiktlig sammanställning över dessa presenteras i tabell 2. En mer detaljerad redogörelse för respektive ledningsslag samt skyfallskartering presenteras i separata kapitel.

Tabell 2 Översikt över tillgängliga dokument i Kristianstad

Vattentyp	Dokument	Status	Planerad uppdatering
Övergripande samtliga slag			
	VA strategi	Antagen 2023	Vid behov
	Verksamhetsplan	Upprättad	Löpande uppdatering av projekt
	Ledningsförnyelseplan	Upprättad	Följs upp årligen
Spillvatten			
	Spillvattenmodell	Påbörjad, finns för några mindre områden	Uppdateras löpande
Dagvatten			
	Dagvattenpolicy	Antagen mars 2010	Pågår
	Dagvattenmodell	Påbörjad, finns för några mindre områden	Uppdateras löpande
	Skyfallsanalys (Va-anläggningar)	Framtagen 2023	Vart 4:e år
	Skyfallskartering	Uppdaterad juni 2019	Vid behov
Dricksvatten			
	Nödvattenplan	Framtagen 2023	Uppdateras löpande
	Dricksvattenmodell	Finns för större delen av kommunen	Uppdateras löpande
	Vattenförsörjningsplan	Planerad	Påbörjas 2024
	Brandvattenplan	Diskussion påbörjad med Räddningstjänsten	Påbörjad

Kommunalt VA

Kommunen tillhandahåller tre tjänster kopplat till vatten och avlopp. Leverans av dricksvatten och omhändertagande av spillvatten och dagvatten. Detta görs inom beslutade områden, s k verksamhetsområden.

Figur 1 Karta över Kristianstads kommun som visar verksamhetsområde.

Vatten levereras till 20898 fastigheter och spillvatten omhändertas från 19944 fastigheter i Kristianstads kommun.

Dricksvatten

Vattenverk

Det finns tre större vattenverk i Kristianstad, Åhus och Norra Åsum. Dessutom finns det även 17 stycken mindre vattenverk. För mer information om de olika verkens status se VA-strategi på kristianstad.se bilaga 2, s.12 och framåt.

Ledningsnät för dricksvatten

Inom kommunen finns det ca. 83 mil dricksvattenledning. Dricksvattennätet har till stor del rundmatning för att öka leveranssäkerheten. För de delar av nätet som har låg omsättning av vatten genomförs det regelbundna spolningar för att förbättra omsättning och dricksvattenkvalitet.

Nödvattenplan

Nödvatten definieras som det vatten som kan tillgodose grundläggande vattenbehov vid störning av ordinarie vattenproduktion. Det finns en nödvattenplan som innehåller förutsättningarna för hur kommunens invånare i så fall ska förses med nödvatten.

Brandvatten

Brandvatten är det vatten som används då räddningstjänsten släcker bränder. Planeringen av brandvatten är viktig och tillgängligheten på vatten är i många fall en förutsättning för att räddningstjänsten effektivt ska kunna hantera släck- och räddningsarbetet.

Spillvatten

Reningsverk

Det finns 12 reningsverk inom Kristianstad kommun varav centrala reningsverket (CRV) i Kristianstad är det största. Det pågår en ombyggnad och upprustning av CRV vilket kommer öka kapaciteten och göra det till ett modernt reningsverk. För information om de olika verkens kapacitet och åtgärdsbehov se VA-strategi på kristianstad.se bilaga 2 s. 14 och framåt.

Ledningsnät

Det finns ca. 73 mil spillvattenledning (självfallsledning och tryckledning) av vilka ca. 15% är överföringsledningar samt drygt 150 pumpstationer för spillvatten.

Dagvatten

Dagvatten är tillfälligt förekommande regn- och smältvatten som rinner av markytor, tak, gator och andra konstruktioner. Begreppet dagvatten används för vatten från urbana miljöer och samlad bebyggelse.

Dagvattenpolicy

År 2010 antogs, Dagvattenpolicy för Kristianstads kommun. Syftet med dagvattenpolicyn är att beskriva vilka grundprinciper som gäller för hantering av dagvatten. Målet är att skapa långsiktigt fungerande dagvattenhantering där nya krav uppfylls, flöden regleras och föroreningsmängder begränsas. Utöver detta klargör dagvattenpolicyn riktlinjer och krav för olika bebyggelsetyper, samt ansvarsfördelningen inom kommunen. Dagvattenpolicyn är ett publikt dokument och går att läsa på kristianstad.se

Ledningsnät

I kommunen finns 48 mil dagvattenledningar. Ledningarna dimensioneras idag för att klara regn med 10-års statistisk återkomsttid, tidigare gällde 2-års återkomstid. På många håll är dock kapaciteten på ledningsnätet okänd. Kommunen förespråkar dock åtgärder i form av översvämningsytor, fördröjningsmagasin och ytlig avledning i första hand och att i andra hand öka dimensionering av ledningsnätet. Detta då det är mer samhällsekonomiskt fördelaktigt.

Anläggningar

Det finns 38 st dagvattenpumpstationer inom kommunen för att kunna leda bort dagvatten i ledningar. Dagvatten behöver inte och ska inte ledas till reningsverk då det får anses vara relativt rent vatten. Att leda regnvatten till reningsverken ökar belastningen på reningsverken och riskerar att de får svårare att klara riktvärden. Dagvatten ska med fördel

infiltrera genom marken eller liknande uppbyggd bädd för att rena från de föroreningar som kan följa med vattnet.

VA-utbyggnad

I Kristianstads kommun bor mer än hälften av invånarna utanför staden Kristianstad och kommunen arbetar aktivt med landsbygdsutveckling. Kommunen har en relativt liten stadskärna i Kristianstad och många mindre orter och är den mest tätortstäta kommunen i hela landet. Sex orter har utsetts som s.k. basorter, Arkelstorp, Degeberga, Fjälkinge, Tollarp, Åhus och Önnestad.

I 6 § LAV framgår det att kommunen är skyldig att säkerställa vattenförsörjning och avlopp i ”ett större sammanhang” om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön”. Vattentjänstplanen ska redovisa kommunens långsiktiga planering för att tillgodose allmänna vattentjänster både för områden som idag ligger inom verksamhetsområde och de som i framtiden planeras göra det.

I Kristianstads kommuns VA-strategi som finns på kristianstad.se finns det i bilaga 3 en karta med tillhörande beskrivning på områden där det planeras för kommunalt VA. När det gäller utbyggnad av det kommunala dricksvattennätet så görs det i samband med att spillvattennätet byggs ut, det är dock spillvattennätet som i de flesta fall är drivande. Av de aktuella områdena är det 35 st som är så kallade §6-områden och är utpekade av Länsstyrelsen. VA-utbyggnad kommer att prioriteras i befintlig bebyggelse framöver med hänsyn till vattendragens ekologiska status. Utbyggnadsplanen omfattar ca. 1500 hushåll. De områden som ligger närmst i tiden för VA-utbyggnad är Stora Ekens väg, Bockebäcksvägen och Västra Bockebäcksvägen.

Vattenskyddsområden

Syftet med vattenskyddsområden är att skydda den råvattenresurs som används till den kommunala dricksvattenförsörjningen. Kristianstads kommun har idag 20 vattenskyddsområden varav 16 är inrättade innan miljöbalken trädde i kraft samt innan tillräcklig hydrogeologisk kunskap fanns för att göra lokalt anpassade bedömningar av behovet av vattenskydd för den kommunala dricksvattenförsörjningen. De 16 äldre vattenskyddsområdena har i de flesta fall otillräcklig geografisk utbredning och skyddsföreskrifter som inte är anpassade efter dagen risker och lokala förutsättningar. Dessa ska därför revideras.

Översiktsplan och landsbygdsstrategi

Gällande översiktsplan för Kristianstad kommun antogs 2013 och ska ge en samlad och strategisk beskrivning av de allmänna intressena och ange riktlinjer för framtida mark- och vattenanvändning i kommunen. I kommunen är många miljöer kopplade till vatten och de är viktiga både för biologisk mångfald, rekreation och turism.

Kommunen ska verka för god vattenstatus i havet, vattendrag, sjöar och i grundvattnet. Vid planläggning och bygglov ska hänsyn alltid tas för att bevara och utveckla natur- och

kulturmiljö. Kommunen ska arbeta med att förbättra vattenkvaliteten och stärka den biologiska mångfalden i kommunens sjöar, vattendrag, våtmarker och kustvatten.

Vad gäller VA-utbyggnad kopplat till översiktsplanen för Kristianstads kommun så ligger många av utbyggnadsområden i eller i nära anslutning till befintligt verksamhetsområde vilket medför en skyldighet att försörja dem med kommunalt VA. Detta kan innebära mer eller mindre omfattande åtgärder på befintligt ledningsnät. VA-avdelningen medverkar vid framtagande av planer och yttrar sig i planens lämplighet ur VA-synpunkt.

Naturvårdsplan

Vatten är en grundförutsättning för allt levande på jorden och genom en god vattenförvaltning kan tillgången till rent dricksvatten, hållbara ekosystem i haven, och lindring av klimatpåverkan uppnås. Naturvårdsplanen visar kommunens aktiva arbete för en god vattenstatus samt föreslår ett antal åtgärder för att uppnå mål 6, 13 och 14 i Agenda 2030.

Åtgärderna för att uppnå målen innebär bland annat förbättrade akvatiska system, skapa mer våtmark, aktivt arbete inom vattenråd och recipientorgan, utredande av möjlighet till läkemedelsrening, samt framtagande av en kommunövergripande vattenplan för att uppnå intentionerna i EU:s vattendirektiv.

Skyfall

Till följd av ändringarna i § 6 LAV ska kommunen redogöra för de behov som den allmänna VA-anläggningen kan ha för att fungera vid en ökad belastning till följd av skyfall.

Vid normala regn hanteras regnvolymen inom verksamhetsområde för dagvatten vanligtvis genom avledning till det allmänna dagvattensystemet. Normala regn kan också hanteras genom till exempel infiltration i mark. Vid extrema regntillfällen räcker dagvattensystemets kapacitet inte till och marken mättas, vilket medför att det rinner på markytan i stället. En konsekvens av detta blir ofta marköversvämning.

Skyfallskarteringar har tidigare gjorts för Kristianstad och Åhus tätort. Den används för att göra en övergripande analys över de behov som den allmänna VA-anläggningen kan ha vid ökad belastning till följd av skyfall på dessa orter. För övriga delen av kommunen har analysen utgått från Länsstyrelsen Skånes lågpunktskartering.

Analysen avgränsas till prioriterade allmänna VA-anläggningar med avseende på skyfallspåverkan, vilka anses vara:

- Reningsverk
- Vattenverk
- Pumpstationer
- Tryckstegringsstationer
- Högreservoarer
- Lågreservoarer

Observera att analysen endast tar hänsyn till kommunala VA-anläggningar. Det finns anläggningar som tillhör andra ledningsägare, exempelvis Trafikverket eller samfälligheter, som analysen inte tar hänsyn till.

Definition av skyfall och avgränsningar

Begreppet skyfall kan definieras på olika sätt. Enligt SMHI:s definition innebär att skyfall att minst 50mm regn faller på en timme eller minst 1 mm på en minut.

Skyfallsanalysen som är gjord för Kristianstad och Åhus har utgått från en skyfallskaretring vid ett 100-års regn. Detta innebär ett regnevent som statistiskt inträffar vart 100 år, men som i praktiken kan ske både oftare och mer sällan. Beräkningarna är gjorda under förutsättningarna att dagvattensystemen redan är fulla men har dock tagit hänsyn till markens infiltrationsförmåga.

För VA-anläggningar som ligger utanför tätorterna Kristianstad och Åhus har en bedömning gjorts av samlad kunskap och med hjälp av Länsstyrelsen Skånes lågpunktskartering.

Resultat och åtgärder utifrån resultat från skyfallsanalys

Det Centrala reningsverket i Kristianstad ligger vid Sveriges lägsta punkt och byggs just nu om. I det projektet har hänsyn tagits till skyfall och det nya verket är skyfallssäkrat.

Vid kontroll mot länsstyrelsens lågpunktskartering har det framkommit att 3 av de mindre reningsverken ligger lågt. De tre reningsverken ska analyseras noggrannare och eventuella åtgärder göras. Dessutom visar analysen att 12 pumpstationer ligger i lågpunkter enligt länsstyrelsen Skånes lågpunktskartering.

Vattenverken i Kristianstad och Åhus ser generellt ut att klara sig bra vid skyfall. Vatten kan bli stående på delar av fastigheten som hyser vattenverket men det bedöms inte påverka verken eller dricksvattnets kvalitet. Vad gäller de mindre vattenverken har 4 identifierats ligga inom riskområde och vidare analys kommer göras. En lågreservoar har också identifierats ligga i riskområde vid kraftiga regnhändelser, denna kommer utredas vidare.

Sex stycken pumpstationer för spillvatten och dagvatten i Kristianstad och Åhus med risk för översvämning har identifierats. Dessa behöver studeras vidare för att bedöma behov av åtgärd. Vad gäller borror där råvatten hämtas till vattenverken är det 11 borror i Kristianstad som ligger inom riskområdet. För 10 av dessa pågår det redan ett projekt för att säkra upp vid skyfall. För den sista borran finns åtgärdsförlag framtaget i samband med denna plan. Det har dessutom identifierats sex stycken borror utanför tätorterna som ligger inom riskområde, dessa kommer utredas vidare. Risker som föreligger kan exempelvis vara elskåp långt ner eller att vatten kan läcka in i borrorna. För tryckstegringsstationer har en station identifierats vara i riskzon vid översvämning.

Åtgärdsbehov

Vid analysen av hur VA-anläggningarna påverkas vid skyfall har 18 pumpstationer, 17 borror, 3 reningsverk, 1 tryckstegringsstation och 4 vattenverk visat sig vara i behov av en djupare analys av skyfallsproblematiken samt åtgärder för att skydda anläggningarna.

Inför kommande revidering av denna plan bör en djupare skyfallsanalys genomföras med exempelvis Scalgo eller annat likvärdigt verktyg.

Bilagor

Bilaga 1. Undersökning av betydande miljöpåverkan.

Källor

- M 125 Vägledning vid framtagande av vattentjänstplan- komplettering av VA-plan
- Landsbyggdsplan för Kristianstads kommun, 2016
- VA-strategi för Kristianstads kommun, 2023
- Fördjupad översiktsplan för Kristianstad, 2009
- Översiktsplan 2013 Kristianstads kommun
- Naturvårdsplan, Kristianstads kommun, 2023
- Naturvårdsverkets vägledning om strategiska miljöbedömningar
- Lågpunktskartering, Länstyrelsen Skåne, Vatten och Klimat (lansstyrelsen.se)

Bilaga 1. Undersökning om betydande miljöpåverkan

Parallellt med framtagandet av vattentjänstplanen behöver behovet av en miljöbedömning undersökas. I denna bilaga redovisas processen, relevant lagtexter och resultatet av undersökningen. Det konstateras i slutet att en strategisk miljöbedömning inte behöver göras då planen inte medför betydande miljöpåverkan.

Vattentjänstplanen för Kristianstads kommun hanterar skyfallsbedömning av VA-anläggningar men hänvisar i övrigt till övriga dokument vad gäller projekt. Vad gäller åtgärdsförslagen som följer av skyfallsbedömningen föreslår de framförallt att någon åtgärd behövs men inte teknisk lösning. Detta utreds vidare i respektive åtgärdsprojekt.

Strategisk miljöbedömning

En undersökning om vattentjänstplanen har en betydande miljöpåverkan (BMP) har gjorts med nedanstående bild, figur 1.

Figur 2 Behöver en undersökning göras?

Steg 1 och 2

Steg 1: upprättas planen av myndighet/kommun och krävs den i lag/författning?

Steg 2: är det en plan för totalförsvar, finansiellplan eller en plan för räddningstjänsten?

Miljöbalkens 6 kap. om miljöbedömningar i 3 §

3 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska göra en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Skyldigheten gäller inte
1. planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och
2. finansiella eller budgetära planer och program.
Lag (2017:955).

Slutsats:

Steg 1: JA, vattentjänstplanen är en sådan plan som beskrivs i 3 §. Den är reglerad i Lagen om allmänna vattentjänster och tas fram av en kommun.

Steg 2: NEJ, planen landar inte inom undantaget för totalförsvar, finansiell plan eller plan för räddningstjänsten.

Steg 3

Steg 3: Kan genomförandet av planen/ programmet omfatta verksamhet/ åtgärd som kräver Natura-2000 tillstånd enligt 7 kap. 2 § miljöbalk.

2 § Ett mark- eller vattenområde som tillhör staten får efter riksdagens medgivande av regeringen förklaras som nationalpark i syfte att bevara ett större sammanhängande område av viss landskapstyp i dess naturliga tillstånd eller i väsentligt oförändrat skick.

Slutsats:

Steg 3: NEJ, då planen inte föreslår några direkta projekt utan hänvisar till andra dokument så innebär denna plan ingen påverkan i detta steg. För de projekt som bedöms ha en påverkan på miljön får miljökonsekvensbeskrivningar göras när de är aktuella.

Steg 4

Steg 4: Är planen /programmet någon av de som listas i 2 § 2 p a-i i miljöbedömningsförordningen?

2 § En betydande miljöpåverkan ska antas enligt 6 kap. 3 § första stycket miljöbalken, om

1. genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken, eller

2. planen, programmet eller ändringen anger förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till denna förordning och är

a) ett åtgärdsprogram enligt 5 kap. 8 § miljöbalken,

b) en avfallsplan enligt 15 kap. 41 § miljöbalken eller enligt 9 kap. 11 § avfallsförordningen (2020:614),

c) en översiktsplan enligt 3 kap. plan- och bygglagen (2010:900),

d) en regionplan enligt 7 kap. plan- och bygglagen,

e) en plan för tillförsel, distribution och användning av energi enligt lagen (1977:439) om kommunal energiplanering,

f) en länsplan enligt förordningen (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur,

g) en havsplan enligt havsplaneringsförordningen (2015:400),

h) en plan för moderna miljövillkor enligt 11 kap. 28 § miljöbalken, eller

i) en annan plan eller ett annat program som avser jord- eller skogsbruk, fiske, energi, industri, transporter, regional utveckling, avfallshantering, vattenförvaltning, telekommunikationer, turism, fysisk planering eller markanvändning. Förordning (2020:694).

Slutsats: JA, vattentjänstplanen faller under punkt ”i”.

Steg 5

Steg 5: Anger planen/ programmet förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller bilagan till miljöbedömningsförordningen?

I 6 § samt bilagan till miljöbedömningsförordningen finns många olika aspekter att ta hänsyn till dock anses p.10 i miljöbedömningen vara av störst relevans när det gäller denna vattentjänstplan.

10. Infrastrukturprojekt som avser

a) anläggning av industriområden,

b) tätortsbebyggelse, inklusive byggande av shoppingcentrum och parkeringsplatser,

c) byggande av järnvägar, omlastningsstationer eller terminaler för kombinerad trafik,

d) anläggning av flygfält,

e) byggande av vägar, hamnar eller hamnanläggningar, inklusive fiskehamnar,

f) anläggning av inre vattenvägar eller anläggningar för reglering av vattenflöden,

g) dammar och andra fördämningar eller vattenmagasin för långvarigt bruk,

h) spårvägar, upphöjda eller underjordiska järnvägar, hängbanor eller liknande banor av speciell typ som endast eller i huvudsak används för passagerartransport,

i) byggande av rörledningar för gas eller olja,

j) anläggning av vattenledningar över långa avstånd,

k) kustanläggningar för att bekämpa erosion eller havsanläggningar i form av vallar, pirer, vågbrytare eller andra anläggningar för skydd mot havet eller andra havsanläggningar varigenom kustlinjen kan ändras (andra verksamheter och åtgärder än sådana som avser underhåll eller återuppbyggnad av anläggningar),

l) system för utvinning av grundvatten eller konstgjord grundvattenbildning, eller

m) anläggningar för överledning av vatten mellan avrinningsområden.

Slutsats: NEJ, visserligen kan vattentjänstplanen identifieras med en del av punkterna i § 6 och bilagan till miljöbedömningsförordningen men den anger inte förutsättningarna för hur åtgärderna ska vidtas. Den konstaterar framför allt att en åtgärd behövs men inte vilken åtgärd (teknisk lösning) eller var, (vilken mark). Dessa frågor får besvaras i framtida arbeten.

Efter slutsatsen i steg 5 kan man med hjälp av figur 1 ovan se att en betydande miljöpåverkan inte kan förutsättas utan att det krävs en undersökning enl. MB 6 kap. 5 § för att komma fram till om en miljökonsekvensbeskrivning behöver göras för vattentjänstplanen.

> *5 § En myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program som krävs i lag eller annan författning ska undersöka om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, om*
> *1. frågan om betydande miljöpåverkan inte är avgjord i föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 4 §, eller*
> *2. planen, programmet eller ändringen inte omfattas av undantaget i 3 § andra stycket. Lag (2017:955).*

Undersökning om betydande miljöpåverkan kan antas

Vad som gäller för en undersökning framgår av miljöbalken 6 kap 6 §

> *6 § Undersökningen ska innebära att myndigheten eller kommunen*
> *1. identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan, och*
> *2. samråder i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.*
>
> *Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om sådana omständigheter som avses i första stycket 1. Lag (2017:955).*

I 5 § miljöbedömninsförordningen står vad som förväntas av en undersökning.

Att undersöka om genomförandet av en plan eller ett program kan antas medföra en betydande miljöpåverkan

5 § Vid en undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken ska identifieringen av omständigheter som i det enskilda fallet talar för eller emot en betydande miljöpåverkan utgå ifrån

1. i vilken utsträckning planen, programmet eller ändringen

a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,

b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför,

c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller

d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen,

2. miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen,

3. de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper,

4. i vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna,

5. miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper,

6. miljöeffekternas omfattning,

7. riskerna för människors hälsa eller för miljön till följd av allvarliga olyckor eller andra omständigheter,

8. det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen, och

9. påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Nedan är en checklista som används som hjälp i att bedöma viktiga aspekter i undersökning.

	Bedömd påverkan			
Övergripande bedömningsområden	**Negativ**	**Ingen**	**Positiv**	**Kommentar**
Globala mål, Agenda 2030			X	Vattentjänstplanen är framtagen för att säkra upp kommunens vattentjänster vilket uppfyller målet om rent vatten och sanitet för alla.
Nationella miljömål		X		Ingen direkt påverkan
Regionala miljömål		X		Ingen direkt påverkan
Nationella planer		X		Ingen direkt påverkan
Regionala planer		X		Ingen direkt påverkan
Översiktsplan		X		Ingen direkt påverkan
Övriga kommunala policys, planer och program		X		Ingen direkt påverkan men tydlig koppling till flera andra kommunala planer
Riksintressen		X		Ingen direkt påverkan
Kulturvärden		X		Ingen direkt påverkan
Naturvärden		X		Ingen direkt påverkan
Sociala värden och rekreation		X		Ingen direkt påverkan
Materiella värden		X		Ingen direkt påverkan dock kan skyfallsåtgärder skydda tekniska installationer (som har materiellt värde)
Risker för människors hälsa eller för miljön			X	Risken bedöms minska något med skyfallssäkrade VA- anläggningar
Ekosystemtjänster		X		Ingen direkt påverkan
Vatten (yt- och grundvattenkvalitet)			X	
Luft		X		Ingen direkt påverkan
Mark		X		Ingen direkt påverkan
Klimatförhållanden (lokalt)		X		Lokalt
Sammanvägd bedömning över om ytterligare undersökningar/analyser behöver genomföras				Nej

Vid ”ja” på följande 3 frågor innebär planen alltid en betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning krävs	**Ja**	**Nej**
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a§		Nej
Anger planen/programmet förutsättningar för att bedriva sådana verksamheter eller vidta sådana åtgärder som anges i 6 § eller i bilagan till miljöbedömningsförordningen?		Nej
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan (utifrån ovanstående matris)		Nej

Motivering för betydande miljöpåverkan

Vattentjänstplanen anses inte medföra en betydande miljöpåverkan eftersom det är en plan som hänvisar till andra planer när det gäller projekt. Dessa projekt kan möjligen kräva en att en miljökonsekvensbedömning genomförs men den görs i så fall för varje enskilt projekt. Vad gäller skyfallsanalysen och åtgärder kopplade till den så antas ingen av åtgärderna vara av en sådan natur att de har någon negativ inverkan på miljön. Åtgärderna minskar snarare risken för miljöpåverkan än ökar.

Vattentjänstplan
Dnr 2023/1108
Antagen av [Ange organisation]
2024-

Kristianstads kommun

Tekniska förvaltningen | Vatten och avlopp
Hanna Dufvenberg | 044-135000
www.kristianstad.se | kommun@kristianstad.se